

สรุปข้อมูลโครงการการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างไทยและญี่ปุ่น
(DLA-CLAIR-MIC Joint Hybrid Seminar) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๙

รูปแบบผสม (Hybrid) ณ ห้องประชุม ๕๕๐๑ อาคาร ๕ ชั้น ๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
และช่องทางออนไลน์

๑. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกล่าวเปิดโครงการสัมมนาฯ ว่า ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่นและองค์การระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ผ่านการสัมมนา การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนบุคลากร และการถ่ายทอด องค์ความรู้เชิงปฏิบัติ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวมิได้เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แต่เป็นการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสองประเทศ ในบริบทของโลกปัจจุบัน ที่กำลังเผชิญความ ไม่แน่นอนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างเต็มรูปแบบ รัฐบาลไทยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างโอกาสทางอาชีพให้ประชาชนในทุกช่วงวัย เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง โดยการสัมมนาครั้งนี้มุ่งเน้นหัวข้อ “การสร้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ ให้แก่ผู้สูงอายุ” ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๑ การยุติความยากจน เป้าหมายที่ ๘ การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๗ การเสริมสร้าง หุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. นายทากานะ คาซูกิ (Mr. TAKANO Kazuki) ผู้อำนวยการ J.CLAIR ร่วมกล่าวเปิดโครงการสัมมนาฯ ว่า ขอขอบคุณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้ร่วมกันจัดโครงการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิชาการ ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการสร้างงานสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน และการแลกเปลี่ยนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น J.CLAIR หวังเป็นอย่างยิ่งว่าความรู้ที่ได้จากโครงการสัมมนาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายและการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนช่วยกระชับความสัมพันธ์อันดีของทั้ง ๒ ประเทศต่อไป

๓. นายคาจิวาระ โทรุ (Mr. KAJIWARA Toru) อัครราชทูตและหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่น ประจำประเทศไทย ร่วมกล่าวเปิดการสัมมนาโดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการจ้างงานสำหรับผู้สูงอายุ และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นประเด็นร่วมที่มีความสำคัญต่อทั้ง ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น ท่ามกลางบริบทของสังคมผู้สูงอายุ โดยชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ ยังคงมีบทบาทในฐานะกำลังสำคัญของสังคม มีส่วนช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน กระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของทั้งสองประเทศ ถือเป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีในระดับปฏิบัติการ รวมถึงความร่วมมือในระดับพื้นที่ผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น การดำเนินงานของอาสาสมัคร จากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่น (JICA) ในด้านสาธารณสุขและสวัสดิการ ซึ่งช่วยสนับสนุน การดูแลผู้สูงอายุและยกระดับบริการชุมชนในประเทศไทย อันจะนำไปสู่การต่อยอดและขยายความร่วมมือ ระหว่างไทยและญี่ปุ่นอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังคงให้ความมุ่งมั่นในการส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยน บุคลากรในระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

/การบรรยาย...

๓. การบรรยายหัวข้อ การสร้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ” มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) นางสาวอัญชลี พรหมโคตร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้บรรยายในเรื่อง “โรงเรียนผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลลำนารายณ์” โดยอธิบายถึงที่มา และการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง และขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว โดยมีการหยุดดำเนินการชั่วคราวในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นระยะเวลา ๒ ปี ปัจจุบันโรงเรียนผู้สูงอายุจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นระยะเวลา ๔-๖ เดือน โดย องค์การบริหารส่วนตำบลลำนารายณ์ รับผิดชอบการจัดกิจกรรม และการอำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง กิจกรรมประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพกายและใจ การออกกำลังกาย การพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต การสร้างอาชีพและรายได้ การอนุรักษ์รักษาสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ตลอดจนการส่งเสริมจิตอาสาและคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ ได้มีการต่อยอดการสร้างรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำนารายณ์ร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาผลิตภัณฑ์จาก “ต้นแฉ่ง” ได้แก่ ยาสีฟันและน้ำมันแฉ่ง เพื่อใช้ประโยชน์ ด้านสุขภาพและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

(๒) นางสาวซาซาบุจิ มิเกะ (Ms. SASABUCHI Mika) ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพและสวัสดิการ จังหวัดนงะโนะ ได้บรรยายในเรื่อง “มหาวิทยาลัยผู้สูงอายุ (Senior University)” โดยอธิบายแนวทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยผู้สูงอายุจังหวัดนงะโนะ เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ ภายใต้บริบทสังคมสูงวัยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดนงะโนะ มีจุดเด่นด้านอายุขัยและอายุขัยสุขภาพสูงเป็นอันดับต้นของประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยผู้สูงอายุจัดตั้งขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจากการเน้นกิจกรรมงานอดิเรกไปสู่การเสริมสร้าง บทบาทผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ปัจจุบันแบ่งหลักสูตรเป็นหลักสูตรทั่วไปและหลักสูตรเฉพาะทาง ครอบคลุมด้านการพัฒนาตนเอง การพัฒนาชุมชน และการออกแบบชีวิต สอดคล้องกับแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ของจังหวัดที่มุ่งสร้างสังคมที่ทุกคนมีที่ยืนและมีบทบาท ทั้งนี้ ผลการติดตามหลังสำเร็จการศึกษาพบว่าผู้เรียน จำนวนมากสามารถนำความรู้ไปต่อยอดกิจกรรมเพื่อชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม อันสะท้อนถึงบทบาท ของมหาวิทยาลัยผู้สูงอายุในการสร้างคุณค่าในชีวิตและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคมอย่างยั่งยืน

(๓) นางสาวนันทน์ภัสร์ สรรเสริญ ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลแก่งกะเจ็ด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ได้บรรยายในเรื่อง “การสร้างงานผู้สูงอายุในกลุ่มเปราะบาง” โดยอธิบายถึง สถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๒๐ ส่งผลให้ เทศบาลตำบลแก่งกะเจ็ด ต้องวางแผนรองรับอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะด้านรายได้ เนื่องจากผู้สูงอายุประสบ ปัญหาการมีงานทำจากข้อจำกัดด้านสุขภาพ ความพิการ ทักษะอาชีพ ภาวะดูแลครอบครัว และการเดินทาง ทั้งนี้ เทศบาลได้ดำเนินการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ ๓ รูปแบบ ได้แก่ (๑) การจ้างงานผู้สูงอายุกลุ่มเปราะบาง ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เชื่อมโยง กับผู้ประกอบการ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผู้สูงอายุพิการได้รับการจ้างงานและทุนประกอบอาชีพจำนวน ๑๓ ราย สร้างรายได้รวมจำนวนเงิน ๑,๕๖๕,๘๕๐ บาท (๒) การจ้างงานผู้สูงอายุเป็นอาสาสมัครบริหาร

/ท้องถิ่น...

ท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และมีการติดตามผล และ (๓) การส่งเสริมอาชีพอิสระตามความต้องการของผู้สูงอายุ ผ่านการฝึกอบรมและสนับสนุนช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมถึงการขึ้นทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รับชมวิดีโอตัวอย่างการจ้างงานผู้สูงอายุพิการทางการมองเห็นตามมาตรา ๓๕ ปฏิบัติหน้าที่แม่บ้าน ณ สำนักงาน เทศบาลตำบลแกลงจันทบุรี

(๔) นายโซโตคุ ทาคายูกิ (Mr. SOTOKU Takayuki) ผู้อำนวยการกองนโยบายสุขภาพ สำนักสุขภาพและบริการทางการแพทย์ เทศบาลเมืองคาซิวะ จังหวัดชิบะ ได้บรรยายในเรื่อง “นโยบายการจ้างงานผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองคาซิวะ” โดยอธิบายกรณีศึกษาการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีบทบาทตลอดชีวิตของเมืองคาซิวะ จังหวัดชิบะ ซึ่งเป็นเมืองปริมณฑลของโตเกียว โดยมีประชากรประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ คน และเป็นผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๒๖ ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ เมืองคาซิวะได้ดำเนินนโยบายสอดคล้องกับกฎหมายด้านความมั่นคง การจ้างงานผู้สูงอายุของญี่ปุ่นที่กำหนดอายุเกษียณไว้ที่ ๖๐ ปี และส่งเสริมการจ้างงานต่อเนื่องถึงอายุ ๖๕-๖๙ ปี ควบคู่กับการสนับสนุนผ่านสำนักงานจัดหางานของรัฐ (Hello Work) สำหรับระดับท้องถิ่น โดยเมืองคาซิวะได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยโตเกียว จัดตั้งสถาบันวิจัยสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ และพัฒนาโครงการแพลตฟอร์มชีวิตวัยเกษียณ (Second Life Platform) รวมถึงสภาส่งเสริมการมีบทบาทตลอดชีวิต เพื่อเป็นกลไกประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม สนับสนุนการจ้างงานและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุใน ๕ สาขาหลัก ได้แก่ ด้านเกษตร ด้านอาหาร ด้านการดูแลเด็ก ด้านการบริการในชีวิตประจำวัน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคม โดยมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ทั้งนี้ ที่ประชุมสรุปว่าบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำหน้าที่เป็นกลไกกลาง สร้างทางเลือก และขยายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาสังคมที่ประชาชนสามารถมีบทบาทได้ตลอดช่วงชีวิตอย่างยั่งยืน

๔. การเสวนาอภิปรายในหัวข้อ “การแลกเปลี่ยนความรู้การดำเนินงาน อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ด้านการจัดการผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น” มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) ประเด็นการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุ ผู้ร่วมเสวนาได้แลกเปลี่ยนแนวทางการจัดตั้งและดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่ โดยเห็นพ้องกันว่า ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชน การบูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และเครือข่ายในพื้นที่ การออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัย ทั้งนี้ รูปแบบการดำเนินงานของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นมีความแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่ สังคม และโครงสร้างการบริหารงานท้องถิ่น แต่มีเป้าหมายร่วมกันคือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ

(๒) การพัฒนาและต่อยอดกิจกรรมในอนาคต ผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สะท้อนแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการปรับรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุในแต่ละกลุ่มวัย รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมผู้สูงอายุในอนาคต

/ (๓) การส่งเสริม...

(๓) การส่งเสริมการสร้างงานและรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ร่วมเสวนาเห็นพ้องกันว่า การสร้างงานและรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน และช่วยให้ผู้สูงอายุยังคงมีบทบาทและคุณค่าในสังคมแนวทางการดำเนินงานที่น่าเสนอ ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพและสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ การพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะการบริหารจัดการรายได้การสนับสนุนช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือบริการของผู้สูงอายุ ผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานและเครือข่ายในพื้นที่

(๔) ข้อเสนอแนะจากการเสวนา จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีเสวนาสามารถสรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ โดยควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการความร่วมมือ การพัฒนารูปแบบกิจกรรมที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

๕. การบรรยายหัวข้อ ความร่วมมือระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษาเรื่องการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ของ เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย และ เทศบาลเมืองยูกิ จังหวัดอิบารากิ ประเทศญี่ปุ่น มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) นางสาวจันทร์หอม สมคำ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อธิบายถึงผลการดำเนินความร่วมมือที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน หน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความร่วมมือด้านสาธารณสุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาเกษตรกรรม และการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง เทศบาลตำบลแม่สาย เทศบาลเมืองยูกิ และหน่วยงานด้านสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลแม่สาย โดยมีการสนับสนุนทั้งด้านองค์ความรู้ บุคลากร งบประมาณ และครุภัณฑ์ รวมถึงการจัดตั้งความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องและกิจกรรมแลกเปลี่ยนในหลากหลายมิติ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามเกิดภัยพิบัติ ความร่วมมือดังกล่าวได้ต่อยอดสู่การจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงในพื้นที่ อันสะท้อนถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น ความไว้วางใจ และความมุ่งมั่นร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนระหว่างสองประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) นางสาวคูโบตะ ชิโนบุ (Ms. KUBOTA Chinobu) รองผู้อำนวยการกองและหัวหน้ากลุ่มงานนโยบายและแผนสำนักนโยบายและแผนและการคลัง เทศบาลเมืองยูกิ จังหวัดอิบารากิ โดยอธิบายภาพรวมความเป็นมาและผลการดำเนินกิจกรรมความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่าง เทศบาลเมืองยูกิ และ เทศบาลตำบลแม่สาย ซึ่งมีจุดเริ่มต้นจากความร่วมมือด้านการแพทย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีมูลนิธิและหน่วยงานด้านสาธารณสุขของทั้งสองประเทศเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์ อันนำไปสู่การยกระดับความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และต่อมาได้พัฒนาเป็นการลงนามความเป็นเมืองพี่เมืองน้องอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ นับตั้งแต่นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสองแห่งได้ดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องใน ๕ สาขาหลัก ได้แก่ (๑) การศึกษาดูงานและการฝึกอบรมร่วมกันของผู้บริหาร ข้าราชการ และครู เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา (๒) โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจข้ามวัฒนธรรมและพัฒนาทักษะสากลของเยาวชน (๓) การให้ความช่วยเหลือ

/และแสดง...

และแสดงความห่วงใยซึ่งกันและกันในยามเกิดภัยพิบัติ (๔) การแลกเปลี่ยนภาคประชาชนและการเข้าร่วมกิจกรรมในวาระสำคัญของแต่ละเมือง รวมถึงการเยือนในโอกาสครบรอบการสถาปนาเมือง และ (๕) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านโครงการฝึกอบรมและการพำนักศึกษางานของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่าการสัมพันธภาพดังกล่าวมีลักษณะเป็นความร่วมมือระยะยาวที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยในระยะต่อไปควรส่งเสริมการใช้เครื่องมือและรูปแบบการดำเนินงานแบบออนไลน์ควบคู่กับการแลกเปลี่ยนภาคสนาม เพื่อเพิ่มความต่อเนื่อง ขยายโอกาสการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือระหว่างสองเมืองอย่างยั่งยืนต่อไป

๖. นายศิริพันธ์ ศรีกมล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กล่าวปิดโครงการสัมมนาฯ โดยสรุปว่าการสัมมนาในครั้งนี้เป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวทางการดำเนินงานด้านการสร้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมผู้สูงอายุและทิศทางการพัฒนาประเทศของทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ องค์ความรู้และกรณีศึกษาที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดผลเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งได้กล่าวขอบคุณสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสัมพันธภาพระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารประเทศญี่ปุ่น วิทยาการ และผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน ก่อนประกาศปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ

๗. นางสาวมาทิตะ ยูโกะ (Ms. MAKITA Yuko) รองผู้อำนวยการสำนักงานการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสาร (MIC) ประเทศญี่ปุ่น ได้ร่วมกล่าวปิดโครงการสัมมนาฯ ขอขอบคุณ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง ทำให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบคุณ วิทยาการฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่นที่ได้นำเสนอกรณีศึกษาที่ดีของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสองประเทศ โดยเชื่อมั่นว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวันนี้จะทำให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านได้พบวิธีการแก้ไขปัญหาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสองประเทศ และได้พบแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานโยบายต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต ซึ่งราชอาณาจักรไทยและประเทศญี่ปุ่นมีประวัติความสัมพันธ์มาอย่างยาวนานและเป็นมิตรที่สำคัญร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้นในหลายด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม หวังว่าโครงการนี้จะได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นต่อไป

จัดทำโดย

กลุ่มงานวิชาการและวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

โครงการการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ระหว่างไทยและญี่ปุ่น (DLA-CLAIR-MIC Joint Hybrid Seminar)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เมื่อวันศุกร์ที่ 30 มกราคม 2569

รูปแบบผสม (Hybrid)

กล่าวเปิดโครงการสัมมนาฯ โดย

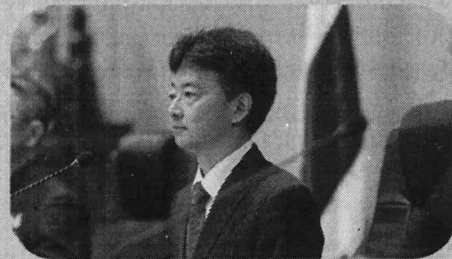

นายธีรธรรม ฤทธิบุญผล
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อสถ. ร่วมกล่าวเปิดโครงการสัมมนาฯ ว่า ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สก. ได้ดำเนินความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ผ่านการสัมมนา การฝึกอบรม และการแลกเปลี่ยนบุคลากร โดยในบริบทของโลกปัจจุบัน ที่กำลังเผชิญความไม่แน่นอนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ รัฐบาลไทยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างโอกาสทางอาชีพ ให้ประชาชนในทุกช่วงวัย เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง โดยการสัมมนาดังนี้ ก็สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs) เป้าหมายที่ 1 เป้าหมายที่ 8 และเป้าหมายที่ 17

นายทากาโนะ คาซึกิ (Mr. TAKANO Kazuki) ผู้อำนวยการ J.CLAIR ร่วมกล่าวเปิดโครงการสัมมนาฯ ว่า การสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิชาการในการบริหารงานของ อปท. เกี่ยวกับการสร้างงานสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนและการแลกเปลี่ยนระหว่าง อปท. ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น J.CLAIR หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ความรู้ที่ได้จากโครงการสัมมนาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา นโยบายและการบริหารงานของ อปท. ตลอดจนช่วยกระชับความสัมพันธ์อันดีของทั้ง 2 ประเทศต่อไป

นายทากาโนะ คาซึกิ (Mr. TAKANO Kazuki)
ผู้อำนวยการบริหารสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น
ประจำสาธารณรัฐสิงคโปร์ (J.CLAIR)

นายคะจิواره โทรุ (Mr. KAJIWARA Toru)
อัครราชทูตและหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจจาก
Embassy of Japan in Thailand

กล่าวเปิดการสัมมนาโดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการส่งเสริม การจ้างงานผู้สูงอายุและความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของไทยและญี่ปุ่น ภายใต้บริบทสังคมผู้สูงอายุโดยชี้ว่าการสนับสนุน ให้ผู้สูงอายุยังคงมีบทบาทในสังคมจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต กระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นของทั้งสองประเทศ รวมถึง การดำเนินงานของอาสาสมัครจาก JICA มีบทบาทสำคัญ ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี ตลอดจนสนับสนุน การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสวัสดิการผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ อันจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือไทย - ญี่ปุ่นอย่างยั่งยืนในอนาคต

การบรรยายหัวข้อ "การสร้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ"

นางสาวอัญชลี พรหมโคตร
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทรายนี
อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี

บรรยายในเรื่อง โรงเรียนผู้สูงอายุ อบต.ลำไทรายนี จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 เพื่อดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ขาดการดูแลจากครอบครัว โดยปัจจุบันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 4-6 เดือน ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การพัฒนาทักษะชีวิต การสร้างอาชีพ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการส่งเสริมจิตอาสา ทั้งนี้ อบต.ลำไทรายนีได้ต่อยอดทรัพยากรในพื้นที่ ร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง **พัฒนาผลิตภัณฑ์จาก "ต้นแฉ่ง"** เพื่อสร้างรายได้และความยั่งยืนให้แก่ชุมชน

นางสาวซาซาบุชิ มิคา
(Ms. SASABUCHI Mika)
ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพ
และสวัสดิการ จ.นงะโปะ

แนวทางการดำเนินงานของจังหวัดนงะโปะในฐานะกลไกส่งเสริมการเรียบริดตลอดชีวิตและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ภายใต้สังคมสูงวัย โดยมหาวิทยาลัยผู้สูงอายุจัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 และพัฒนาหลักสูตรจากกิจกรรมงานอดิเรกสู่การเสริมบทบาทผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ปัจจุบันมีหลักสูตรหลากหลายที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และสามารถนำความรู้ไปต่อยอดกิจกรรมเพื่อชุมชนได้จริง สะท้อนการสร้างคุณค่าและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

นางสาวนันท์กมล สรรเสริญ
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม
กต.แก่งกะเจ็ด อ.เมืองระยอง
จ.ระยอง

แนวทางการสร้างงานให้ผู้สูงอายุในกลุ่มเปราะบางเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ โดยมุ่งแก้ปัญหาด้านรายได้ของผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดด้านสุขภาพ ความพิการ และการดำรงชีวิตผ่าน 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ การจ้างงานผู้สูงอายุ พิการตามกฎหมาย การจ้างงานเป็นอาสาสมัคร บริบาลท้องถิ่น และการส่งเสริมอาชีพอิสระ ตามศักยภาพผู้สูงอายุ ซึ่งสะท้อนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

นายโซโตคุ ทาคายุกิ (Mr. SOTOKU Takayuki)
ผู้อำนวยการกองนโยบายสุขภาพ สำนักสุขภาพ
และนริการทางการแพทย์ กม.คาฮิวะ จ.ชิบะ

แนวทางการส่งเสริมการจ้างงานและการมีบทบาทของผู้สูงอายุตลอดช่วงชีวิต โดยเทศบาลเมืองคาฮิวะดำเนินนโยบายสอดคล้องกับกฎหมายการจ้างงานผู้สูงอายุของญี่ปุ่น ผ่านการส่งเสริมการทำงานต่อเนื่องหลังเกษียณและการสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อสนับสนุนกิจกรรมและการจ้างงานที่เหมาะสมในหลายสาขา อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยเน้นบทบาทสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะกลไกกลางในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว

การเสวนาอภิปรายในหัวข้อ "การแลกเปลี่ยนความรู้การดำเนินงาน อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ด้านการจัดการผู้สูงอายุของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น"

อปท. เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ โดยมุ่งสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ควบคู่กับการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุให้ประสบความสำเร็จ การดำเนินงานเน้นการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและยืดหยุ่น ครอบคลุมทั้งมิติด้านสุขภาพ สังคม และการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับศักยภาพรายวัย นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอาชีพและรายได้ตามสภาพร่างกาย เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในครัวเรือนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น

การบรรยายหัวข้อ "ความร่วมมือระหว่าง อปท. ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น
กรณีศึกษาเรื่องการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ของ ทต.แม่สาย อ.แม่สาย
จ.เชียงราย ประเทศไทย และ ทม.ยูกิ จ.อิบารากิ ประเทศญี่ปุ่น"

นางสาวจันทร์หอม สมคำ
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ทต.แม่สาย
อ.แม่สาย จ.เชียงราย

นางสาวคุโบตะ ชิโนบุ (Ms. KUBOTA Chinobu)
รองผู้อำนวยการกองและหัวหน้ากลุ่มงานนโยบายและแผน
สำนักนโยบายและแผนและการคลัง ทม.ยูกิ จ.อิบารากิ

ความร่วมมือเชิงพื้นที่ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า 20 ปี เริ่มจากความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุข ก่อนขยายสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบรรเทาสาธารณภัย การศึกษา การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการแลกเปลี่ยนภาคประชาชน จนนำไปสู่การลงนามบันทึกความร่วมมืออย่างเป็นทางการ ความสำเร็จของความร่วมมือเกิดจากการมีภาคีที่หลากหลาย การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ บุคลากรงบประมาณ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจระหว่างกัน ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่าการต่อยอดความร่วมมือในอนาคตควรผสมผสานการดำเนินงานแบบออนไลน์ควบคู่กับการแลกเปลี่ยนภาคีสมาคม เพื่อเพิ่มความต่อเนื่อง ขยายการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างความยั่งยืนของความสัมพันธ์ระหว่างสองท้องถิ่นต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม

กล่าวปิดโครงการสัมมนาฯ โดย

นายศิริพันธ์ ศรีทงพลี
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ได้กล่าวปิดโครงการสัมมนาฯ โดยสรุปว่า การสัมมนาในครั้งนี้เป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวทางการดำเนินงานด้านการสร้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมผู้สูงอายุและทิศทางการพัฒนาประเทศของทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ องค์ความรู้และกรณีศึกษาที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

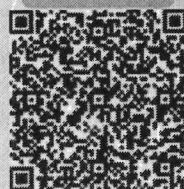

ได้ร่วมกล่าวปิดโครงการสัมมนาฯ เชื่อมั่นว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวันนี้จะทำให้ผู้เข้าร่วมทุกท่านได้พบวิธีการแก้ไขปัญหาของ อปท. ทั้งสองประเทศ และได้พบแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานโยบายต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต ซึ่งราชอาณาจักรไทยและประเทศญี่ปุ่นมีประวัติความสัมพันธ์มาอย่างยาวนานและเป็นมิตรที่สำคัญร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้นในหลายด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม หวังว่าโครงการนี้จะได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นต่อไป

นางสาวมาทิตะ ยูโกะ (Ms. MAKITA Yuko)
รองผู้อำนวยการสำนักการปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสาร (MIC)
ประเทศญี่ปุ่น

SCAN ME

เอกสารเผยแพร่องค์ความรู้

จัดทำโดย

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานวิชาการและวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

